

Kojon osayleiskaava

YLA 12.10.2016 § 77
333/10.02.2016

Kojon osayleiskaava 15.9.2016 täydentää Kojon kyläaluetta. Osayleiskaavassa on tarkoitus tutkia Kojon kyläalueen täydennysrakentamisen vaihtoehtoja. Täydennysrakentamisella pyritään hyödyntämään tällä hetkellä vajaakäytössä toimivia vesi- ja viemäriverkostoja ja tukemaan vuonna 2014 rakennetun koulun käyttöastetta myös tulevaisuudessa. Lisäksi kaavalla pyritään suojelemaan alueelle sijoittuvien arvokkaiden ympäristöjen kulttuurihistoriallisia arvoja. Kaava on nyt luonnosvaiheessa.

Osayleiskaavalla tavoitellaan kaava-alueelle enimmillään kolmeakymmentä uutta rakentamiskaavaa. Kaikki uudet rakennuspaikat on varattu asuinrakentamiselle siten, että uusi rakentaminen mahdollistaa myös haittaa aiheuttamattoman elinkeinon harjoittamisen sekä yhteisöllisen ja sosiaalisesti kestävän elämäntavan.

Osayleiskaavalla ohjataan alueen uusien rakennusten sijoittelua. Alueelle ei ole tarkoitus laatia asemakaavaa vaan niin tarkka osayleiskaava, että sen pohjalta voidaan myöntää rakennuslupia. Toteutuminen tapahtuu vuosikymmenten kuluessa.

Kyläalueen täydennysrakentamisella halutaan tukea maaseutumaisen asumisen elinvoimaisuutta sekä houkuttelevuutta ja tukea Kojon kylän identiteettitekijöiden säilymistä.

Alueella on voimassa maakuntakaava, joka ohjaa osayleiskaavan suunnittelua. Alueelle sijoittuvia maakuntakaavan merkintöjä ovat:

- Kyläalue, jolla arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön peruspiirteet säilytetään.
- Maatalousalue, merkittävä yhtenäinen peltoalue.
- Maaseudun kehittämisen kohdealue.
- Arvokas rakennettu kulttuuriympäristö.
- Tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue.
- Hevosvaellusreitti.

Forssan seudun strategisessa rakennetarkastelussa kaava-alue on merkitty maininnalla "Rakennetun ympäristön identiteettikohde: Alueen vanhat historialliset kyläympäristöt" jonka yhteydessä linjataan, että rakennetun ympäristön identiteettikohteita kehitettäessä otetaan huomioon paikalliset ympäristöt, kylärakenteen, kartanokulttuurin, teollisen yhteiskunnan ja maiseman erityispiirteet. Lisäksi alueelle on tehty maisemaselvitys ja rakennuskannan inventointi 2015. Suurin osa kaavoitettavasta alueesta on yksityisessä omistuksessa.

Kojon osayleiskaavassa uudet kehityssuunnat on johdettu alueen rakentamiseen liittyvistä ominaispiirteistä ja suosittu alueelle tyypillisiä rakennustapoja. Rakentaminen alueella on perinteisesti sijoittunut etelän- ja lännensuuntaisiin moreenirinteisiin, näin on tehty myös uuden rakentamisen suhteen. Kaikki uudet rakennuspaikat ovat asettuneet pienilmastollisesti suotuisille alueille. Alavat pellot on jätetty rakentamatta ja uudet rakennuspaikat ovat nykyisessä muodossaan metsäisillä alueilla. Osayleiskaavassa on uusia asumisen alueita sijoitettu tiivistämään olemassa olevaa kyläkeskuksen aluetta, Pukkilantien varteen sekä edemmäs Haukamontien ja Karjasuontien risteyksen lähelle. Koijärventien eteläpuolella uudet rakennuspaikat ovat hajanaisemmin sijoittuneita. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittävät kohteet ja alueet on merkitty karttaan. Arvokas kyläalue on merkitty kartan päälle rasterikuviolla ja 8 säilytettävää rakennusta tai tilakeskusten rakennuskokonaisuutta on merkitty kohdemerkein.

Kojon osayleiskaavaluonnoksen kartta on liitteenä. Selostusluonnos 15.9.2016 sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelma ovat nähtävänä kaupungin internetsivuilla osoitteessa http://www.forssa.fi/palvelut/kaavoitus/kaavat/valmisteilla_olevat_kaavat sekä kokouksessa ja ne liitetään pöytäkirjaan.

Lisätiedot: kaupunginarkkitehti Sirkka Köykkä, puh. 03 4141 5342, sirkka.koykka(ät) forssa.fi

Kaupunginarkkitehti: Yhdyskuntalautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se asettaa Kojon osayleiskaavan 15.9.2016 maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n mukaisesti alustavasti nähtäville ja pyytää lausunnot Museovirastolta, Hämeen ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, Kanta-Hämeen pelastuslaitokselta, ympäristölupalautakunnalta, sivistys- ja tulevaisuuslautakunnalta, vanhusneuvostolta, Forssan yrittäjäjärjestöiltä ja Koijärven alueen kylät ry:ltä.

Päätös: Yhdyskuntalautakunta hyväksyi ehdotuksen.

Jäsen Vesa Niininen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 18.50.

KH 31.10.2016 § 242

Va. kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus asettaa Kojon osayleiskaavaluonnoksen 15.9.2016 maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n mukaisesti alustavasti nähtäville ja pyytää lausunnot Museovirastolta, Hämeen ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, Kanta-Hämeen pelastuslaitokselta, ympäristölupalautakunnalta, sivistys- ja tulevaisuuslautakunnalta, vanhusneuvostolta, Forssan yrittäjäjärjestöiltä ja Koijärven alueen kylät ry:ltä.

Päätös: Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

SITLA 29.11.2016 § 118 Sivistysjohtaja esittelee asiaa kokouksessa.

Sivistysjohtaja: Sivistys- ja tulevaisuuslautakunnalla ei ole huomattavaa nähtävillä olevaan Kojon osayleiskaavaan.

Päätös: Lautakunta hyväksyi päätösesityksen.

KH 04.05.2020 § 122
152/10.02.01/2020

Valmistelija Kaupunginarkkitehti

KOJO-osayleiskaavan luonnos oli nähtävänä 7.11. - 5.12.2016.

Kaavaluonnoksen nähtävänäolon aikana siitä antoivat kirjallisen lausunnon Hämeen Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus (ELY), Museovirasto, Kojjärven alueen kylät ry sekä Kojon kyläyhdistys ry yhdessä, Forssan vanhusneuvosto, Forssan yrittäjät ry ja Kanta-Hämeen pelastuslaitos.

Nähtävänäolon aikana kaavaluonnoksesta esitettiin yksityisiä mielipiteitä. Ne esitettiin pääosin järjestetyissä keskustelutilaisuuksissa. Mielipiteet on esitetty yhteenvetona erillisenä liitteenä, joka on nähtävänä kokouksessa. Mielipiteille on esitetty myös vastine.

Lausunnot ja mielipiteet on otettu huomioon kaavaehdotuksessa. Niiden sisältämiä tavoitteita siirrettiin kaavaan, ellei maankäytöllisiä tai muita merkittäviä rajoitteita ollut.

Luonnosvaiheen jälkeen on kaavaan tehty seuraavia muutoksia:

KOJO-osayleiskaava on oikeusvaikutteinen, ja sitä käytetään rakennusluvan myöntämisen perusteena. Kaavan tavoitteet on tarkennettu.

Kaavan rajaukseen on otettu Museoviraston lausunnon mukaan Kojjärven kirkon alue, ja sen hautausmaalle on lisätty laajennusalue. Kaava-alueelle on merkitty uudet liikenneyhteystarpeet. Kaavan yleismääräykset ja muut kaavamääräykset ovat kautta linjan täydentyneet.

Neuvottelujen pohjalta kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen esitti yleismääräyksiin tarkennuksia koskien jätevesien hallintaa viemäriverkoston ulkopuolella ja eläintenpitoon liittyviä suojaetäisyyksiä. Ne on täydennetty kaavaehdotukseen. Kaava-alueen asuinrakentaminen on osoitettu vain kaavassa määritellyille alueille. Uusia AT-merkinnällä varustettuja alueita on lisätty. Kaavoitettujen uusien rakentamisalueiden enimmäisrakennusoikeudet on määritetty.

Kaava-alueelle on teetetty ELY-keskuksen lausunnon mukaisesti vuoden 2019 kesällä luontoselvitykset, joiden pohjalta yleiskaavaehdotukseen on osoitettu arvokkaita luontoympäristökohteita ja luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäviä kohteita sekä viheryhteystarpeet. Niiden lisäksi on osoitettu maisemallisesti arvokkaita kohteita. Kulttuurihistoriallisesti merkittävien kohteiden merkinnät on kaavassa muutettu inventoinnin mukaisiksi, jolloin merkittyjä kohteita on aiempaa enemmän.

Kaava-alueelle on laadittu maiseman hoidon ohje ja rakentamistapaohje. Kaavaan on osoitettu Koijoen varren kehittämisalue. Kaavan vaikutukset on käsitelty tätä tarkemmin selostuksessa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty.

Suurena muutoksena kaavaehdotuksessa on tutkittu kyläläisten esittämää ajoyhteyttä Koijärventieltä koululle. Tästä ratkaisusta on pyydetty ELY-keskuksen ennakkolausunto. ELY-keskus esittää ennakkolausunnossaan, että uuden katuyhteyden toteuttaminen esitetylle kohdalle ei ole liikenneturvallisuuden kannalta mahdollista, ellei samassa yhteydessä pystytä vähentämään nykyisiä tonttiliittymiä. Käytännössä tämä toteutus tarkoittanee rinnakkaistien rakentamista. ELY-keskus näkeekin, että kulkuyhteyksiä tulee kehittää nykyisiin yhteyksiin perustuen ja niitä parantaen. ELY-keskus esittää myös maantien 284 varren kevyen liikenteen yhteystarvemerkinästä, että kaupungin tulee sitoutua kevyen liikenteen väylän toteuttamiseen edistämiseen. ELY-keskuksen mahdollisuudet väylän toteuttamiseksi ovat erittäin pienet.

ELY-keskuksen lausunto ei tue lausunnon olluutta kaavaluonnosta. Sen vuoksi on tutkittu myös lausunnon huomioon ottavaa toista ratkaisua. Kaavaehdotuksen nähtävillepanon yhteydessä kaupungin on otettava kantaa toteutettavaan ratkaisutapaan ja ELY-keskuksen lausunnon mukaan sitouduttava sen toteuttamiseen.

Kaavaehdotukseen on otettu A-vaihtoehdoksi ELY-keskuksella lausunnon olluutta ratkaisu. A-vaihtoehdossa on esitetty koululle suoraan johtavan ajoyhteyden lisäksi lausunnon mukainen rinnakkainen ajoväylä, jolta otettaisiin myös Koijärventien pohjoispuolisille tonteille ajo. Rinnakkainen ajoväylä lisää tietä varten tarvittavaa alueen leveyttä noin 8-10 metriä, joka otetaan kohdalla olevan kiinteistön maista.

Uutta ajoyhteyttä maantieltä koululle on käsitelty jo tätä aiemmin valtuustoaloitteena valtuuston kokouksessa 12.2.2018. Kokouksen pöytäkirjassa teknisen ja ympäristötoimen toimialan henkilökunta selosti asiaa seuraavasti:

Koululle ja päiväkodille johtavan liikenneyhteyden merkittävä parantaminen edellyttäisi uuden yksityistien rakentamista Koijoen yli. Kaupunki omistaa maa-alueet koululta Koijokeen saakka. Koijoen ja Koijärventien välinen maa-alue on yksityisessä omistuksessa.

Maanomista ja on antanut suullisen suostumuksensa uuden yksityistien rakentamiseen maittensa halki osoittamaansa paikkaan. Paikka poikkeaa nykyisestä Opintien kohdasta. Kojon osayleiskaavaa koskeva luonnos on ollut nähtävillä. Luonnoksesta annetussa palautteessa on korostettu koululle ja päiväkodille johtavan Koijoen ylittävän uuden väylän tärkeyttä. Uusi yhteys ollaan lisäämässä kaavaluonnoksen jälkeen laadittavaan kaavaehdotukseen. Siitä pyydetään lausunto mm. ELY-keskukselta.

Siinä yhteydessä ELY-keskus voi ottaa kantaa uuteen väylään ja erityisesti Koijärventien uuteen liittymään. ELY-keskus saattaa ottaa kannanotossaan esille myös muut liittymäjärjestelyt ja sen, ettei Koijärventien liittymien määrä lisääny vaan ehkä jopa vähenee. Tietä ei ole vielä suunniteltu, mutta sillan rakentaminen maksanee 200.000 - 300.000 euroa. Varsinaisen tien rakentamiskustannus lienee 100.000 - 150.000 euroa.”

Ennakkolausunnossa ELY-keskus on todennut liittymien vähentämisen ja rinnakkaistien rakentamisen tarpeen. Sen mukaisesti kustannuksiin tulisivat lisättäviksi rinnakkaistien kustannukset, joista tulisi toiset 100.000 -150.000 euroa. Yhteensä A-vaihtoehdon mukaisen uuden ajoyhteyden kustannukset olisivat tuolloin 400.000 - 600.000 euroa. Arviot ovat vuoden 2017 hintatason mukaisia. Kustannukset tarkentuvat suunnittelun ja tarjouskilpailun yhteydessä.

Osayleiskaavaehdotuksen B-vaihtoehto perustuu nykyisiin ajoyhteyksiin ja kevyen liikenteen yhteyteen Koijärventieltä koululle.

Valtuustoaloitteessa kuvattiin olemassa olevaa kevyen liikenteen väylää seuraavasti:

“Koijärven kouluun on olemassa kevyen liikenteen väylä suoraan koulun kohdalta Tampereentielle (Koijärventielle). Kevyen liikenteen väylä, Opintie on valmiiksi rakennettu, noin 500 metrin pituinen valaistu ja hyväkuntoinen hiekkatie ja sen sijainti on erinomainen ajatellen kulkua koululle.”

Tämäkin ratkaisu saattaisi siis olla kehityskelpoinen. Se mahdollistaa esimerkiksi nykyisen kevyen liikenteen toimivuutta parantavan kevyen liikenteen jättöpaikan rakentamisen/parantamisen Koijärventien varteen tien molemmin puolin linja-autopysäkkejä pidentämällä. Kevyen liikenteen turvallisuutta voitaisiin myös parantaa lisäämällä maantien varteen kevyelle liikenteelle osoitettu väylän levennys tien eteläpuoleiselta pysäkiltä Ilvesojantielle noin 45 m matkalla ja pohjoispuolen pysäkiltä kevyenliikenteen väylän alkun noin 5 m:n matkalla ja järjestämällä suojatie maantien yli Ilvesojan tien kohdalta. Valtuustoaloitteen käsittelyn yhteydessä esitettyyn uusien tie- ja siltarakenteiden kustannusarvioon verrattuna näiden rakennuskustannusten määrä on pieni eli noin 15 000 euroa.

ELY-keskuksen esittämä nykyisiin yhteyksiin perustuva ja niitä parantava ratkaisu tarkoittaa esimerkiksi juuri edellä esitettyjä

kevyen liikenteen järjestelyjä maantien varressa ja Pukkilantien yksityistiellä tehtäviä mahdollisia parannuksia.

Valtuustoaloitteessa Pukkilantien ongelmia oli listattu seuraavasti: Koululle johtava viitoitus ja tien kapeus, tiellä ei ole pientareita ja ohitukset tapahtuvat taloihin menevien tienristeysten kohdissa, tiellä on huono valaistus. Tie on hiekkatietä, johon liikenteen runsauden vuoksi tulee helposti kelirikon aikaan kuoppia. Talvisin tie on liukas ja luminen. Nykyinen kulku koulun takana olevalle parkkipaikalle on lisäksi hankala ja vaarallinen myös siksi, että tieltä pihaan tullaan alamäkeen.

ELY-keskuksen esittämille Pukkilantien parannuksille voisi olla useita erilaisia vaihtoehtoja. Jos tiealuetta ei haluta kauttaaltaan leventää, pienin kevyen liikenteen turvallisuutta lisäävä ratkaisu tielle voisi olla sen osoittaminen yksikaistaiseksi ajotieksi, jolla on ohituspaikkoja. Ohituspaikoiksi esitettäisiin joko nykyisiä liittymien paikkoja, tai tarvittaessa suunniteltaisiin ja toteutettaisiin tarvittavat ohituspaikat. Tällöin tien nopeusrajoitukset tulisi sovittaa yksikaistaiselle tielle. Tällä ratkaisulla kevyen liikenteen kululle tulisi kapeimmillaan nyt 3,5 metriä leveäksi rakennetulla tiellä reilu metrin osuus. Niin päättäessään yksityistien pitäjät voivat toteuttaa myös muita turvallisuutta parantavia ratkaisuja kuten valaistusta.

Lisäksi kaavaehdotukseen on jätetty erillinen kehitettävä kevyen liikenteen kulku Kojjärventien varrella. Kevyen liikenteen kulku Kojjärventien varrella on ohjeellinen eikä suoraan anna velvoitetta rakentamiseen. Toteutuminen vaatii erillisen hankkeen sekä sopimukset ja päätökset rahoituksesta ja toteutuksesta.

KOJO-osayleiskaavaehdotusta 24.2.2020 koskevat A- B- vaihtoehdot, kaavaselostus, maisemanhoidon ohje ja rakentamistapaohje, päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä ELY-keskuksen ennakkolausunto ovat liitteinä.

Kaupunki voi sitoutua kaavaehdotuksen B-vaihtoehdon toteuttamiseen. B-vaihtoehto mahdollistaa turvalliset kulkuyhteydet ja on olennaisesti edullisempi toteuttaa kuin toissijaiseksi arvioitu A-vaihtoehto.

Koko kaavamateriaali on nähtävänä myös kaupungin verkkosivuilla osoitteessa <https://www.forssa.fi/asuminen-ja-ymparisto/tekniset-palvelut/kaavoitus> sekä kokouksessa. Asiakirjat liitetään pöytäkirjaan.

(TH, SK)

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus asettaa Kojon osayleiskaavaehdotuksen 24.2.2020 B-vaihtoehdon maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi ja pyytää ehdotuksesta lausunnot Hämeen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukselta, Museovirastolta, yhteisesti Kojjärven alueen

kylät ry:ltä ja Kojon kyläyhdistys ry:ltä, Forssan vanhusneuvostolta, Forssan yrittäjät ry:ltä ja Kanta-Hämeen pelastuslaitokselta.

Käsittely

Tekninen johtaja Antti Heinilä ja kaupunginarkkitehti Sirkka Köykkä olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa tätä asiaa käsiteltäessä.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.